

اندیشه مطهر

پایگاه مقاومت شهید مطهری دانشگاه فردوسی

نشریه شماره پنجاه - رمضان ۱۳۹۰

«تَنْزِيلَ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ فِيهَا» ، چنین آمده است: ملائکه و روح القدس بر امام زمان (عج) فرود می‌آیند و هر آنچه از وقایعی که ثبت کرده‌اند، به ایشان تقدیم می‌کنند.

شب قدر شب سلام و درود فرشتگان است، شبی که برکت و خیر آن تا دمیدن صبح برای بندگان مخلص او پیوسته و برقرار است

احیاء شب قدر:

از ویژگی‌های مهم این شب احیاء و نیایش به درگاه الهی است. امام موسی بن جعفر (علیه السلام) در این باره می‌فرماید: کسی که در شب قدر غسل کند و تا طلوع صبح بیدار بماند و مشغول عبادت و نیایش الهی باشد از گناهانش پاک می‌شود. در این شب با عظمت که کتاب مقدس قرآن برای هدایت انسانها نازل شده و فرشتگان آسمانی برای سلام و درود، فوج، فوج بر زمین فرود می‌آیند، سزاوار نیست که انسان مؤمن و روزه‌دار در غفلت به سر برده و خود را از هم نشینی با آنها محروم سازد.

اعمال شب قدر: از اعمال و دعاهای مخصوص این شب می‌توان به اختصار به موارد زیر اشاره کرد:

۱- غسل کردن به نیت تقرب به درگاه الهی و برای انجام عبادت؛ ۲- احیاء و شب زنده‌داری با عبادت، دعا و توسل؛ ۳- تلاوت قرآن و تفکر و تدبر در معانی آن به هر مقدار ممکن و سفارش بر خواندن سوره‌های روم، عنکبوت، یس و دخان؛ ۴- توبه و استغفار فراوان؛ ۵- خواندن ادعیه وارده همچون جوشن کبیر؛ ۶- خواندن نمازهای وارده بالأخص نماز قضا؛ ۷- صدقه دادن؛ ۸- قرآن بر سر گرفتن و توسل و تمسک به اهل بیت (علیه السلام) و اعمال دیگری که این مختصر مجال بازگونی همه آنها را ندارد.

اهمیت شب بیست و سوم

شب قدر بودن شب بیست و سوم ماه مبارک رمضان، یقینی است. و شب‌های نوزدهم و بیست و یکم وسیله‌ای برای دست یافتن آن است. شب بیست و سوم بحث شب گریه است شب دعا است شب رابطه با خداست و ما اگر بدانیم چی را از دست داده‌ایم بطور طبیعی گریه می‌کنیم هستی برای بشر است «خَلَقَ لَكُمْ» البقرة/۲۹ «وَسَخَّرَ لَكُمْ» ابراهیم/

چه باید کرد در شب قدر؟

طبق آیه‌ای از قرآن کریم شب قدر از هزار ماه که در آن شب قدری وجود ندارد، برتر و بالاتر است.^(۲۴) ائمه اطهار (علیهم السلام) در مقام تفسیر و تبیین آیات قرآن، دلیل این برتری حیران کننده را، برتری عبادت و انجام عمل صالح برای بندگان در این شب دانسته‌اند.^(۲۵) اگر لحظه‌ای درنگ کنیم و کمی با خود بیاندیشیم خواهیم دید که در میان ۳۶۵ شب سال تنها شبی از شبهاست که این چنین مورد عنایت و توجه قرار گرفته و چنان اثراتی بر آن مترتب شده است. بنابراین با اندکی تأمل به این نتیجه خواهیم رسید که باید این فرصت را غنیمت شمرد چرا که در این شب پرخیر و برکت فرصتی بسیار استثنایی آن هم در ماه میهمانی خدا برای ما فراهم شده است که می‌توانیم با توجه و همتی که به کار می‌بندیم بهره بسیار زیادی از آن ببریم. **شب قدر شب تجلی میعاد انسان با خداوند و از خود جدا شدن و غرق در دریای رحمت و محبت و مهربانی خدا شدن است.**

از جمله ویژگیهای این شب اختصاص داشتن آن به امام زمان (عج) است. در تفسیر قمی در ذیل آیه ذیل

حق شب قدر است در شبها نمان تا کند جان هر شبی را امتحان

نه همه شب‌ها بود خالی از آن همه شبها بود قدر ای جوان

همچنین در روایت می‌خوانیم رسول خدا(ص) شب بیست و سوم، :

به صورت افراد آب می‌پاشید تا آنها را خواب نگیرد و فاطمه زهرا

(س) اعضای خانواده را وادار می‌کرد روز بخوابند و شب کم غذا

بخورند تا بتوانند شب بیست و سوم را بیدار بمانند و میفرمودند که :

انسان محروم کسی است که از خیر و فضیلت امشب محروم بماند .

ای دل دو سه شام تا سحر گاه مخسب هنگام تضرع و نیاز است مخسب

بیداری ما چراغ عالم باشد یک شب تو چراغ را نگهدار مخسب

امشب، شب ناله در فراق پدری مهربان است که غیر از چاه و نخل و ماه، کسی گریه‌اش را ندیده بود. پدری دل‌سوز که با آه همه کودکان یتیم، شریک بود و غصه‌های همه را بر جان خود هموار می‌کرد، ولی کسی از غربت او و دردهای دلش، با خاری در چشم و استخوانی در گلو، خبر نداشت.

ارزش محبت به علی (علیه‌السلام) در مناقب خوارزمی از رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله مروی است که فرمود: یا علی! اگر بنده‌ای از بندگان عبادت خدا کند به قدر آنچه نوح (علیه‌السلام) در قوم خود به عبادت و رسالت مشغول بود و آن بنده را مثل کوه أخذ طلا باشد در راه حق تعالی همه آن را به فقرا و مساکین رساند و آن قدر عمرش دراز شود که هزار حج پیاده کند و بعد از اینها در میان صفا و مروه مظلوم گشته شود و با این همه، تو را ای علی! دوست نداشته باشد، بوی بهشت به مشام او نخواهد رسید و داخل جنت نخواهد شد.

بیست و سه سال جهاد برای مکتب، بیست و پنج سال شکیبایی برای وحدت و پنج سال انقلاب برای عدالت، و این یعنی نیم قرن عقیده و ایمان؛ یعنی علی بن ابیطالب علیه‌السلام. و به راستی که انسان به میزانی که به مرحله‌ی انسان بودن نزدیک‌تر می‌شود، احساس تنهایی بیشتری می‌کند و تمام رنج‌های علی، تاوان بزرگی‌هایش بود؛ مردی که اندوه «شقیقه» در دل داشت؛ مردی که غربتش را فقط با چاه تقسیم می‌کرد و تنها نخل‌ها محرم رازش بودند؛ مردی که خدای کلام بود و طلایه‌دار قیام؛ مردی که زخم نیم قرن غربتش در مسجد کوفه، از فرق بلندش سر باز کرد؛ مردی که ذوالفقار، فقط لایق دست او بود و آفتاب، واله و سرمست او؛ مردی که یتیمان عرب خوب می‌شناسندش.

پس از فاطمه، نه هیچ دلی تاب دردهای علی را داشت و نه هیچ گوشی یارای شنیدن اندوه جانگدازش را. علی بود و چاه و نخلستان؛ علی بود و زمانه‌ی کج فهم.

به راستی: گه ملحد و گه دهری و کافر باشد *** مردی که زعصر خود فراتر باشد و علی نه تنها از عصر خویش، که فراتر از همه‌ی زمان‌ها و مکان‌هاست.

کوهی که در پیچ و خم‌های بلندش، هر راه‌شناس بلدی گم می‌شود و هر راهبری، زانوی عجز بر زمین می‌زند. مردی که راه‌های آسمان را چون کف دست می‌شناسد؛ حتی بهتر از راه‌های زمین. اگر عدالت، هنوز جرعه جانی در جام

طلایه خود دارد، از پنج فصل حکومت عدالت گستر توست. اگر دین، هنوز نفس می‌کشد، از بیست و پنج سال سکوت پررمز و راز توست. اگر ذوالفقار، هنوز با قامتی خمیده، راست ایستاده است، از غیرت بازوان توست

سلام بر تو ای قرآن ناطق، جانشین خورشید، شیر عدالت! سلام بر تو و لحظه لحظه سکوت! سلام بر تو و لحظه لحظه قنوت انتظارت! سلام بر تو و رستگاری عظیمت، بر شمیر پرافتخارت و بر فرزندان دلیرت! سلام بر تو که نام بلندت، حکایت از قصه بی‌پایان غربت تو دارد! سلام بر تو که سوز افلاکی نامت، تمام جان‌های عاشق را می‌سوزاند. سلام بر تو که نامت آشنای نخلستان‌های کوفه بود و هم‌رازت چاه‌های صبور آن! سلام بر تو و یتیمانی که دست نوازشگر و آسمانی‌ات، از پیشانی کوچکشان گم نمی‌شد. سلام بر تو و غربت بی‌پایانت که امتداد غربت زهرایی است! سلام بر تو و عدالت بی‌کرانت که نماز عاشقانه آسمان و زمین است! سلام بر تو که امشب، در شبی برتر از هزار شب، در حضور نورانی عشق، در ملکوتی‌ترین زمان به نوای «فرت و رب‌الکعبه» رستگار شدی!

سه چیز است که در هر کس وجود داشته باشد در نهایت به صاحبش بر میگردد
ظلم و حيله و پيمان شکنی حضرت محمد (ص)